

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Geannoteerde agenda

Betreft Bestuurlijk Overleg Publieke Gezondheid (BO PG)
 Vergaderdatum en -tijd 2 juni 2020, 16.00 uur – 17.30 uur
 Vergaderplaats Ministerie van VWS, via webex
 Genodigden

VWS

- Paul Blokhuis, Staatssecretaris van VWS
- (10)(2e) (plv. directeur PG) en (10)(2e) (ambtelijke ondersteuning PG)

VNG

- bestuurlijke delegatie VNG
 (10)(2e) (Zaanstad) en (10)(2e) (Hollands Kroon)
- leden van de bestuurlijke adviescommissie Publieke Gezondheid
 (10)(2e) (Oostvoorne), (10)(2e) (10)(2e) (Leiden) en (10)(2e) van (10)(2e) (IJsselland)
- VNG/bureau
 (10)(2e) (beleidsdirecteur) en (10)(2e) (beleidsadviseur)

Kennispartners

- RIVM
 (10)(2e) (10)(2e) (centrumhoofd Gezondheid en Maatschappij)
- GGD GHOR Nederland
 (10)(2e) Vondervoort (voorzitter)
 Hugo Backx (directeur)

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
 Publieke Gezondheid
 Openbare en
 Jeugdgezondheidszorg

Bezoekadres:
 Parnassusplein 5
 2511 VX Den Haag
 T: (0)24 4936 9000
 F: (0)24 4936 9000
 Postbus 20350
 2500 EJ Den Haag
 www.njksoverheid.nl

Inlichtingen bij

(10)(2e) (10)(2e)

Beleidsmedewerker

M: (0)24 4936 9000 (10)(2e)
 (10)(2e) @Minvws.nl

Datum

21 mei 2020

Bijlage(n)

PM

Aantal pagina's

10

*Correspondentie uitsluitend
 richten aan het retouradres
 met vermelding van de datum
 en het kenmerk van deze
 brief.*

Tijd: 16.00 – 16.15 uur

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Datum
21 mei 2020

1. Opening en mededelingen (mondeling)

- Welkom: u kunt de aanwezigen welkom heten en aangeven dat dit het eerste bestuurlijke overleg tussen VWS en de VNG is sinds de coronacrisis. Goed om elkaar te spreken!
- U kunt melden dat de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid in mei 2020 is uitgegaan. Mooie nota geworden waar de bestuurlijke partners gezamenlijk aan hebben gewerkt. Dit krijgt in de komende maanden zeker een vervolg in o.a. de uitwerking van de ontwikkelagenda's.
- Ter informatie zijn de onderzoeksvragen meegestuurd die horen bij het onderzoek naar de kwaliteit van de lokale en regionale preventieakkoorden.

2. Verslag vorige keer (bijlage 01)

Ter bespreking is het verslag van het overleg van 30 januari 2020 toegevoegd.

U kunt vragen of het verslag aanleiding geeft tot vragen en/of aanvullingen.

Tijd: 16.15– 16.45 uur

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

3. Rondgang ervaringen en knelpunten coronacrisis en lokaal en landelijk beleid op het terrein van de Publieke Gezondheid

Datum
21 mei 2020

Mogelijk schuift de Minister van VWS bij dit agendapunt aan (Hij is uitgenodigd en de stukken zijn parallel toegestuurd).

Context

Het is de eerste keer sinds de coronacrisis dat de VNG en VWS op bestuurlijk niveau samen om tafel zitten om te spreken over publieke gezondheid in relatie tot de corona-crisis. Gelet hierop starten we met een overzicht van de ervaringen hoe de corona-crisis op lokaal en landelijk niveau is aangepakt, tegen welke beleidsmatige en financiële problemen wordt aangelopen en kijken we vooruit naar hoe de volgende fase georganiseerd gaat worden. Zowel de VNG als GGD GHOR NL hebben hier input bij hun leden voor opgehaald en zullen deze input presenteren. Ter informatie is een schets van de huidige crisisstructuur gezondheid en zorg bijgevoegd (zie bijlage 02). Bij de lokale bestuurders leeft de vraag hoe de bestuurlijke verantwoordelijkheid van gemeenten voor de GGD hier in past. Zij willen dit punt graag bespreken.

Tijdens dit overleg verkennen we met elkaar welke (knel)punten in de afgelopen periode zich voor hebben gedaan en op welke manier deze (knel)punten -kunnen aanpakken.

Bespreekpunten

1. Welke punten komen uit deze rondgang naar voren om met elkaar verder uit te werken?
2. Tot welke procesafspraken kunnen partijen komen om de geïnventariseerde (knel)punten verder te brengen?

Annotatie

Dit punt wordt mondeling besproken in het ambtelijk vooroverleg van 28 mei 2020.

GGD GHOR NL en de VNG halen bij hun leden informatie op. Hieronder een overzicht van wat we verwachten met een advies voor reactie.

GGD GHOR Nederland:

- o Aanhoren van de toelichting door GGD GHOR Nederland
- o complimenteren met de manier waarop zij de lead hebben genomen om de maatregelen van het Kabinet uit te voeren.
- o Het is goed om in het gesprek te vragen naar knelpunten, maar ook zeker stil te staan bij de zaken die goed gaan en die mogelijk ook in een volgende fase gebruikt kunnen worden.
- o De GGD-en hebben grote kosten gemaakt en verwachten dat het Rijk die kosten dekt. U maakt daar bij het volgend agendapunt afspraken over.
- Bij de lokale bestuurders leeft de vraag hoe de bestuurlijke verantwoordelijkheid van gemeenten voor de GGD past/in te passen valt in de huidige crisisstructuur.

Advies:

- Aanhoren toelichting van de VNG en vervolgens aangeven dat
 - Als sprake is van het uitbreken van een A-infectieziekte, de rol van gemeenten (en daarmee de VNG) gering is.
 - De nadruk in het uitvoeren van maatregelen ligt bij de voorzitters van de veiligheidsregio's. Daar zijn gemeenten volop in betrokken.
 - Zij kunnen vanuit hun uitvoerende taken op basis van de wet Publieke Gezondheid nauw contact blijven houden met deze veiligheidsregio's.
- De VNG kan gevraagd worden naar welke rol zij zelf voor ogen hebben in deze crisisstructuur?

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Datum
21 mei 2020

Tijd: 16.45– 17.00 uur

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

4. Financiële vraagstukken publieke gezondheid

Context

Bestuurders gaan met elkaar in gesprek welke financiële vraagstukken zich bij GGD'en en gemeenten zich voordoen vanwege de maatregelen van de coronacrisis op het terrein van de publieke gezondheid. Daarbij verkennen we de mogelijkheden om deze financiële vraagstukken aan te pakken.

Bespreekpunten

1. Akkoord op voorliggend voorstel.

Annotatie

- VNG: brengt tijdens het overleg de vraag op tafel of er een bestuurlijk signaal kan komen dat VWS garant staat voor financiële dekking voor kosten die GGD-en gemaakt hebben op verzoek van VWS.
- U kunt aangeven dat VWS/het Rijk de gemaakte extra kosten zal vergoeden.
- We denken daarbij aan de volgende zaken:

1. Intensivering van reguliere taken, zoals bron- en contactopsporing;
2. Opdrachten op basis van artikel 7 Wpg, het gaat hier om kosten die volgen uit de aanwijzingen en noodverordeningen;
3. Vervangingskosten voor taken die niet gedaan konden worden, personeel dat niet ingezet kon worden e.d.
4. Nieuwe taken op basis van de nieuwe tijdelijke spoedwet (die nog in moet gaan)

U kunt het volgende voorstel voor vergoeding neerleggen:

- Ad 1. en 2. Het voorstel is om voor 1. en 2. een vergoedingsregeling te maken, waarbij gemaakte kosten per regio worden onderbouwd en vergoed.
- Ad 3. Voor dit soort kosten willen we een eenmalige toevoeging doen aan het Gemeentefonds.
- Ad 4. Voor deze kosten willen we een tijdelijke verhoging doen aan het Gemeentefonds, die achteraf kan worden bijgesteld.

Ook bieden we de mogelijkheid om GGD regio's te bevoorschotten.

Datum
21 mei 2020

Tijd: 17.00– 17.15 uur

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

5. **Contourennota (in aanwezigheid van (10)/(2e) (10)/(2e) (10)/(2e) en Anja van Zantinge)**

Datum
21 mei 2020

Context

In het BO PG wordt mondeling bij dit agendapunt stilgestaan.

(10)/(2e) (10)/(2e) (10)/(2e) (10)/(2e) - programmadirecteur Contourennota – geeft een toelichting welke consequenties de Corona-crisis op de Contourennota heeft.

Daarnaast zal (10)/(2e) (10)/(2e) ingaan op de gedachten over preventie in de Contourennota en een aantal dilemma's voorleggen om te bespreken.

Deze dilemma's betreffen:

- Het expliciteren van wettelijke verantwoordelijkheden en taken voor gemeenten, GGD en zorgpartijen;
- wat op regionaal niveau te organiseren (selectieve en geïndiceerde preventie, samen met zorgverzekeraars?);
- wat op lokaal niveau te organiseren (universele preventie: gemeentelijk domein?);
- financiering (voor welke activiteiten en hoe structureel te maken?).

Bespreekpunt

- Kunnen bestuurders zich vinden in het concept van een regionale preventie infrastructuur? Welke richting geven de bestuurders mee voor uitwerking van de dilemma's in de contourennota?

Annotatie

- U kunt eerst het woord geven aan (10)/(2e) (10)/(2e) (10)/(2e). Hij gaat kort in op de contourennota tot nu toe en de aankomende periode.
- Daarna kunt u (10)/(2e) (10)/(2e) het woord geven. Zij schetst de mogelijkheden van een regionale preventie infrastructuur zoals we die met u hebben besproken.
- Hierna kunt u de aanwezigen uitnodigen te reageren op de schets van de contourennota en de voorgelegde dilemma's.
- Als achtergrondinformatie wordt u volgende voor nu meegegeven:
 - Er wordt momenteel een aantal oplossingsrichtingen uitgewerkt over hoe te komen tot minder vrijblijvendheid en meer financiering rondom de inzet van preventie.
 - Deze oplossingsrichtingen variëren in hoeverre verantwoordelijkheden en taken wettelijk te verankeren (van gemeenten en zorgpartijen), en het beschikbaar stellen van financiering (vanuit algemene middelen of Zorgverzekeringswet).
 - Deze uitwerking wordt op 26 mei 2020 met u besproken in het reguliere overleg "Contourennota en preventie in de zorg".
 - U heeft hierover separaat een nota ontvangen.
 - De uitkomsten van die bespreking kunt u meenemen in het BO PG.

Tijd: 17.15– 17.25 uur

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

6. Lokale/regionale preventieakkoorden (in aanwezigheid van Daphne Bandel (VWS) en (10)(2a) (10)(2a) (VNG))

Datum
21 mei 2020

a) Uitvoeringsbudget

Context

In lijn met de sportakkoorden is besloten om ook voor de lokale en regionale preventieakkoorden uitvoeringsbudget aan de gemeenten te bieden. Dit om gemeenten te stimuleren om met lokale partners afspraken te maken over de inzet op preventie en de thema's uit het preventieakkoord. Hiermee wordt een versnelling aangebracht in het realiseren van de ambities uit het Nationaal Preventieakkoord. Er zijn daarom extra middelen beschikbaar gesteld (10)(2b) voor 2021 en (10)(2b) (10)(2b) in 2022 en 2023).

Gekozen is voor de inzet van een lichte variant van de specifieke uitkering (SPUK), in lijn met de lokale sportakkoorden. Op basis van (in dit geval lichte) voorwaarden wordt geborgd dat gemeenten de middelen uitgeven aan de uitvoering van het preventieakkoord of preventieaanpak en blijven de administratieve lasten voor de gemeenten beperkt. We vinden het daarnaast belangrijk om waar het kan aan te sluiten bij de infrastructuur van de sportakkoorden. Op deze wijze creëren we een eenduidige werkwijze voor de gemeenten in het aanvragen van budget voor de uitvoering van de lokale sport- en preventieakkoorden.

In bijgevoegde notitie (bijlage 03) wordt het voorstel verder toegelicht, waarbij wordt ingegaan op de voorwaarden die gesteld worden; het uploaden van het preventieakkoord (of preventieaanpak) en de inhoudelijke toets hierop door het ondersteuningsteam van de VNG (OLPA kernteam). De inhoudelijke toets is gebaseerd op de eerder in het BO vastgestelde richtlijnen voor een lokaal/regionaal preventieakkoord. In de bijlage van deze notitie vindt u ook de richtlijnen terug.

Bespreekpunten:

1. Kunt u zich vinden in het procesvoorstel wat betreft de inhoudelijke beoordeling van de aanvragen in het OLPA kernteam aan de hand van de vastgestelde richtlijnen?
2. Welke richtlijnen wegen volgens u het zwaarst in de beoordeling van de aanvragen?

Annotatie

- Bijgevoegde notitie is met name bedoeld om de leden van het BO PG te informeren over het proces rondom de inzet van het uitvoeringsbudget voor de lokale en regionale preventieakkoorden en de rol van het OLPA kernteam hierin.
- De richtlijnen voor de preventieakkoorden die in het BO PG van 30 januari jl. zijn vastgesteld, spelen een belangrijke rol in de inhoudelijke beoordeling van de aanvragen.
- Welke richtlijnen het zwaarst wegen in de beoordeling wordt samen met de VNG en de leden van het OLPA kernteam bepaald.

- We hechten aan deze betrokkenheid van de VNG en het ondersteuningsteam vanwege het gewenste commitment van betrokken partijen bij de totstandkoming van lokale akkoorden.
- In het BO PG kunnen de leden hun input meegeven voor het verdere traject wat betreft de weging van de richtlijnen bij de inhoudelijke beoordeling van de aanvragen in het OLPA kernteam.
- De keuze voor de inzet via een specifieke uitkering (SPUK) ligt vast.
- De inzet van de SPUK betreft dus géén beslispoint voor het BO PG maar een uitgangspunt.
- Met de inzet van een SPUK wordt een garantie ingebouwd dat de middelen worden besteed aan het lokale akkoord en wordt aangesloten bij de wens van de VNG om zo min mogelijk voorwaarden voor de gemeenten te stellen en daarmee de administratieve lasten zo laag als mogelijk te houden.
- Tijdens het gesprek kunt u:
 - de deelnemers van het BO PG vragen of zij een reactie of opmerkingen hebben op het procesvoorstel voor de beoordeling van de aanvragen door het OLPA kernteam.
 - vragen welke richtlijnen zij het zwaarst vinden wegen in de beoordeling van de aanvragen.

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Datum
21 mei 2020

b) Kwantificering lokale doelstellingen

Context

In verband met de coronamaatregelen is besloten om een reeks online uitwisselingsbijeenkomsten te organiseren over de lokale/regionale preventieakkoorden. Deze reeks bijeenkomsten wordt georganiseerd in samenwerking met de VNG en Alles is Gezondheid. Het doel van de reeks bijeenkomsten is het bespreken van de vertaling van het Nationaal preventieakkoord naar de lokale/regionale aanpak en het uitwisselen van ervaringen tussen de gemeenten en de staatssecretaris. In de eerste bijeenkomst op 11 mei lag de focus op gemeenten/regio's die reeds een preventieakkoord hebben gesloten (de Gemeente Rotterdam) of dat op de korte termijn willen doen (provincie Fryslân en de Gemeente Hillegom). Opvallend was de lokale "huiver" om kwantitatieve doelen te stellen, terwijl dat voor het Nationaal Preventieakkoord wel is gebeurd. Graag praten we hier in het BO PG verder op door.

In bijlage 04 is een notitie toegevoegd als onderlegger voor het gesprek (N.B. dit document dient enkel als besprekstuk. Hierover zijn nog geen concrete afspraken gemaakt).

Naar aanleiding van de uitkomsten uit het BO PG wordt het stuk verder aangevuld en/of uitgewerkt.

Besprekspunten:

1. Wat is de reactie van de leden van het BO PG op de terughoudendheid van de gemeenten in de kwantificering van de lokale doelstellingen?
2. Op welke wijze kunnen we de gemeenten hierin ondersteunen?
3. Is het gewenst om de kwantificering van de lokale doelstellingen als extra richtlijn voor de lokale en regionale preventieakkoorden toe te voegen?

Directoraat Generaal
Volksgezondheid
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Datum
21 mei 2020

Annotatie

- Dit besprekingspunt is n.a.v. de online bijeenkomst van 11 mei toegevoegd aan de agenda van het BO PG.
- Graag bespreken we met de deelnemers de mogelijke oorzaken van de lokale terughoudendheid en de wijze waarop we de gemeenten kunnen helpen én stimuleren om toch tot een kwantificering van de lokale doelstellingen te komen. Mogelijk dat de GGD, het RIVM en/of het ondersteuningsprogramma van de VNG hier een actieve rol in kunnen spelen.
- Bij de bespreking van het 3e en tevens laatste besprekingspunt is het belangrijk om het volgende in overweging te nemen:
- De richtlijnen zijn in het BO PG van 30 januari jl. gezamenlijk vastgesteld en vanuit het Ondersteuningsprogramma naar de gemeenten gecommuniceerd. Wanneer een extra richtlijn wordt toegevoegd, kan dat mogelijk tot weerstand bij de VNG en de gemeenten leiden. De gemeenten die al een preventieakkoord hebben vastgesteld, hebben met deze richtlijn namelijk geen rekening gehouden (zoals Rotterdam, Nijmegen, Hillegom en Friesland).
- Wanneer we er voor kiezen om de kwantificering van de lokale akkoorden als extra richtlijn toe te voegen, dan dienen we in het beoordelingsproces van de aanvragen voor het uitvoeringsbudget hier rekening mee te houden.
- Het voordeel van het toevoegen van een extra richtlijn is dat we gemeenten stimuleren om in de toekomstige preventieakkoorden gekwantificeerde doelstellingen op te nemen. Net zoals dat in het Nationaal Preventieakkoord is gebeurd. Wanneer bij de beoordeling van de aanvraag voor het uitvoeringsbudget blijkt dat het de gemeente niet gelukt is om tot een kwantificering van de lokale doelstellingen te komen, dan kan het ondersteuningsteam hierover in gesprek gaan met de desbetreffende gemeente.
- In plaats van het toevoegen van een extra richtlijn kan het ook een optie zijn om een bestaande richtlijn uit te breiden. Bijvoorbeeld door deze een extra toelichting te geven die verwijst naar de kwantitatieve doelstellingen.
- Tijdens het gesprek kunt u:
 - De deelnemende wethouders van het BO PG vragen op welke wijze zij op lokaal niveau de doelstellingen kwantificeren?
 - De deelnemers van het BO PG vragen hoe zij hun ondersteunende rol voor de gemeenten zien in de kwantificering van de lokale doelstellingen (GGD, RIVM en het Ondersteuningsprogramma van de VNG)?
 - Het bovenstaande aandachtspunt en het voordeel benoemen van het toevoegen van een extra richtlijn.

Tijd: 17.25 – 17.30 uur

**Directoraat Generaal
Volksgezondheid**
Publieke Gezondheid
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Datum
21 mei 2020

7. Rondvraag en sluiting (mondeling)

Het voorstel is om in november 2020 een volgend BO PG te organiseren.

Onderstaand worden suggesties voor te agenderen onderwerpen gedaan:

- Coronavirus en publieke gezondheid
- Vaccinatiebeleid post corona
- Lokale preventieakkoorden
- Landelijke nota follow-up lokaal, vanuit de volgende perspectieven:
 - Positieve gezondheid: presentatie over goede voorbeelden op macro niveau en met de deelnemers van het BO PG te reflecteren hoe Positieve gezondheid bij gemeenten te incorporeren
 - Kerncijfers publieke gezondheid in relatie tot de ontwikkelagenda's

Annotatie

De voorgestelde onderwerpen zijn ambtelijk met de VNG verkend. U kunt hier nadere afspraken over maken.